

вул. Січових Стрільців, 73, 11 поверх, м. Київ, Україна, 04053
Тел/факс: (+38 044) 4862878, 4862841, 4862812, 4863070, 4862883
E-mail: info@auc.org.ua www.auc.org.ua

ЗВЕРНЕННЯ

до Кабінету Міністрів України, Верховної Ради України щодо збереження повноважень органів місцевого самоврядування з контролю за додержанням законодавства про працю

З 2017 року Законом України від 06.12.2016 № 1774-VIII органам місцевого самоврядування (далі – ОМС) надано повноваження здійснювати контроль за додержанням законодавства про працю та накладати відповідні штрафи. Рішення про делегування ОМС зазначених повноважень було логічним і послідовним у контексті реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, оскільки саме на місцях:

- найкраще знають, які суб'єкти господарювання порушують закон у сфері праці та зайнятості;
- найбільше зацікавлені у детінізації праці з метою отримання до місцевого бюджету відповідної частки податку на доходи фізичних осіб.

Станом на січень 2019 року 123 міста обласного значення (87% від загальної чисельності) та 396 об'єднаних територіальних громад (48% від загальної чисельності) взяли на себе повноваження з контролю. У них працює 582 місцевих інспектори праці.

Як показала практика – здійснення органами місцевого самоврядування контролю за додержанням законодавства про працю є дієвим механізмом збільшення доходів місцевих бюджетів через детінізацію економіки. За 2018 рік, завдяки в тому числі діяльності ОМС, кількість найнятих (застрахованих) працівників збільшилась на 432 тисячі, що на 44% більше, ніж у 2017 році. А за 2019 рік – на 123 тисячі. У III кварталі 2019 року серед населення працездатного віку:

- рівень безробіття становив 7,3% (1,3 млн громадян) та досягнув найнижчого показника, починаючи з 2014 року;
- рівень зайнятості становив 59,3% (16,9 млн громадян) та досягнув найвищого показника, починаючи з 2014 року.

В той же час, не всі залишилися задоволеними наданням права ОМС здійснювати контроль за додержанням законодавства про працю. На сьогодні існує ряд ініціатив, направлених на позбавлення права ОМС здійснювати зазначений контроль. Наприклад, законопроект № 0958 від 29.08.2019, який прийнято в першому читанні у липні 2017 року. Також, цим законопроектом встановлюється відповідальність за «безпідставне» звернення будь-якого заявника до контролюючих органів. Окрім нього окремі бізнес-групи лобюють зазначене питання в інших законодавчих ініціативах, в тому числі у новому трудовому законодавстві.

Позбавлення органів місцевого самоврядування права контролю за працею не лише призведе до тінізації економіки, але й до зменшення доходів місцевих та державного бюджетів. Так, призупинення права ОМС здійснювати контроль за додержанням законодавства про працю у травні-серпні 2019 року призвело до зменшення зайнятості працівників на 279 тис. осіб, а отже і втрат місцевих бюджетів від недонадходжень податку на доходи фізичних осіб.

Враховуючи вищезазначене, просимо не допустити позбавлення повноважень органів місцевого самоврядування здійснювати контроль за додержанням законодавства про працю що призведе до зменшення доходів місцевих бюджетів і погіршення умов праці та соціального захисту найманих працівників.

*Прийняте на засіданні
Правління Асоціації міст України
18 лютого 2020 року*